

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4
Tel.Centrala 0232/ 210900,
Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963
-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro
Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile
Nr. 29320 din 12.11.2021

Către,

COLEGIUL MEDICILOR STOMATOLOGI IAȘI

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 536/08.11.2021 prin care ne solicitați clarificarea unor aspecte prevăzute în Ord. M.S. 1761/2021, răspundem punctual întrebărilor adresate:

<p>Aria de aplicare a normelor</p>	<ul style="list-style-type: none">• Aceleasi norme se aplica pentru toate cabinetele medicale unde se realizeaza manopere chirurgicale, adica oftalmologie, ginecologie, ORL, etc ? <p>R: Ordinul MS 1761/2021 se aplică în toate unitățile sanitare publice și private, de orice categorie și specialitate.</p> <ul style="list-style-type: none">• Aceste norme pentru cabinete individuale sunt in concordanta cu normele UE ? <p>R: Ordinul MS 1761/2021 este un act normativ ce face parte din legislația sanitară a României, stat membru al UE.</p> <ul style="list-style-type: none">• De ce suntem singura tara din Europa care implementează aceste măsuri? <p>R: Ca cetățeni ai României avem obligația respectării legislației statului în care trăim și ne desfășurăm activitatea.</p> <ul style="list-style-type: none">• Daca este chiar necesar sa facem schimbari, ele sa fie adaptate la modul de functionare si la posibilitatile financiare reale ale unui praxis in Romania. Pana la urma totul se va răsfrânge asupra pacientului, care va plati degeaba niste etichete si bandelele. Si tot pana la urma, sterilizarea se face in acelasi autoclav, oricate teste si bandelele am lipi noi pe instumentar, iar rezultatul este acelasi. <p>R: Ordinul MS 1761/2021 a fost elaborat de un grup de lucru format din specialiști epidemiologi, infecționiști dar și asistenți medicali, în baza unei experiențe acumulate în ani a fost aprobat de către Ministerul Sănătății și prevederile acestuia trebuie aplicate atât de către unitățile sanitare cât și de direcțiile de sănătate publică</p>
---	--

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

Cauza promulgării ordinului

- De ce se solicita aceste norme, s-a constatat o ineficienta a sterilizarii?(se propune suspendarea de urgenta a acestui ordin, cel putin pana la clarificarea necesitatii aplicarii noilor cerinte)

R: Ordinul actual a înlocuit Ord. MS 961/2016, din dorința de a stabili un mod de lucru mai organizat și care odată aplicat să dea mai multă siguranță actului medical.

- De ce a fost nevoie să modificăm actualele norme dacă erau în regulă? Dacă nu erau ok, ce nu era în regulă și dovezi în acest sens?
- Dacă autoclavele nu sunt sigure, de ce le mai folosim? Dacă sunt sigure, majoritatea clasa B, cu imprimantă care redă toate detaliile sterilizării, de ce este nevoie de indicatori peste indicatori.

R: Vă rugăm să lecturați atent anexa 4 la ordin. Testele de autocontrol au fost permanent cerute de legislație și ele vin să dovedească încă o dată că procesul de sterilizare a fost unul corect. În cazul unor reclamații din partea pacienților, testele de autocontrol sunt dovada nevinovăției cabinetului.

- Au crescut cazurile de hepatita și covid din cauza tratamentelor stomatologice de s-au luat așa măsuri?

R: Revemin și precizăm că prevederile noului ordin nu fac decât să clarifice și să determine un mod de lucru corect, modern, eficient și în avantajul pacientului și al practicienilor.

- De ce ni se cer atât de multe teste, în condițiile în care și până acum aveam banda care virează culoare - și face ce face și integratorul de tip 5, aveam teste Bowie Dick și avem aparate care măsoară presiunea și temperatura la fiecare ciclu de sterilizare și oricum nu pornesc dacă ceva se strică sau nu funcționează în parametri

R: Fiecare dintre testele de autocontrol verifică alt parametru sau etapă a sterilizării. Nu sunt mari diferențe între prevederile ord. MS 961/2016 art. 44 și 45 și 1761/2021. În ordinul actual se cere în plus utilizarea testului Bowie-Dick la debutul fiecărei zile în care se face sterilizarea (în ordinal anterior acest test se utiliza doar la sterilizarea materialului moale) și a indicatorului biologic care în vechiul ordin se cerea doar la autoclavele ce nu erau prevăzute cu diagrama.

- De ce s-a introdus testul Helix în condițiile în care punerea pe piața a autoclavului se face după teste de penetrabilitate a aburului

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

	<p>R: testul Helix se utilizează ca autocontrol la șarjele de sterilizat care conțin dispozitive cu lumen sau dispozitive implantabile și nu erau prevăzute în vechiul ordin.</p> <ul style="list-style-type: none">• Se dorește trasabilitatea sterilizării, însă pentru asta poți lipi acele etichete pe care le avem deja. <p>R: Ordinul actual nu vă cere să schimbați indicatorii pe care deja îi utilizați ci doar precizează un mod nou de a-i folosi și completează ceea ce lipsea și s-a considerat necesar a fi introdus pentru o siguranță mai mare a actului medical. Dovedirea trasabilității unui instrumentar sau material moale utilizat la un pacient, a fost dintotdeauna o obligație a prestatorului actului medical.</p> <ul style="list-style-type: none">• Oare normele nu sunt abuzive, solicitante si nu duc in final la scaderea adresabilitatii si mai direct ...nu asa ajungem sa "refuzam dreptul la ingrijire" unor pacienti care si asa nu isi permit? Nu ne transformam intr- o " industrie" la care nu mai apeleaza nimeni ca nu isi mai permite? <p>R: Considerăm că o lectură atentă a cuprinsului întregului ordin și compararea capitolelor ”Sterilizarea” din cele două acte legislative, va conduce la concluzia că noile prevederi nu sunt nici abuzive, nici solicitante. Organizarea modului de lucru în cabinet, programarea pacienților, efectuarea operațiunii de sterilizare în una sau două zile pe săptămână, predefinirea unor truse pentru fiecare tip de manevră (truse de consultație, de extracție, detartraj, tratament endodontic, etc), va fi utilă pentru starea de bine a personalului și a pacienților</p>
<p>Precizări suplimentare în cadrul ordinului</p>	<ul style="list-style-type: none">• Se interzice pupinelul? <p>R: Utilizarea pupinelului este interzisă prin Ord. 961/2016 ” ART. 37 - În unitățile de asistență medicală, sterilizarea se realizează prin metode fizice (abur sub presiune), precum și prin metode combinate fizico-chimice (plasma).” Pupinelul realizează sterilizare prin căldură uscată.</p> <ul style="list-style-type: none">• Autoverificarea testelor biologice? <p>R: Testele biologice se utilizează conform Anexei 4, pct.5, alin. A și B din Ord. MS 1761/2021 și trebuiau folosite și până acum de către cei a căror autoclave nu aveau diagramă.</p> <ul style="list-style-type: none">• Achiziționarea unui incubator? <p>R: pentru interpretarea rezultatului la testele biologice de autocontrol este necesară achiziționarea unui incubator.</p> <ul style="list-style-type: none">• Interpretarea rezultatelor?

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

R: se analizează virarea culorii conținutului fiolei test după incubare la 60°.

- Totul în cadrul unui CMI fără angajați, în mediul rural... Ar fi utilă și o grilă de control de la DSP, să știm cam ce verifica ei la un control.

R: acțiunile de control ale direcțiilor de sănătate sunt stabilite de Ministerul Sănătății iar grilele pot varia de la o acțiune la alta, în funcție de tematica urmărită.

- Doresc o dovadă că din cabinetele stomatologice avizate au plecat pacienți cu infecții nozocomiale

R: Atât la nivelul județului Iași cât și în țară, există sesizări primite de la pacienți care reclama calitatea instrumentarului, condițiile de igienă și faptul că au fost tratați utilizându-se instrumentar neconform.

- Nu se mai justifică atunci contractul de service si verificarea trimestrială a tehnicianului de service

R: Este obligatorie și benefică verificarea tehnică periodică a aparatului de către un specialist autorizat, documentul eliberat și semnat de acesta fiind încă o dovadă în asigurarea că aparatura funcționează în parametrii normali. Totodată se știe că specialistul, după verificarea tehnică, are obligația să pună în funcțiune aparatul (autoclavul) pe program de verificare cu test Bowie-Dick pentru certificarea funcționării corecte a acestuia.

- Noi nu avem pregătirea necesară sa prelucram teste biologice(fiolele la incubator)

R: Nu este necesară o pregătire special pentru a constata un viraj de culoare, așa cum scrie în prospectul testelor.

- Daca avem 100 de ace si 100 de freze cum le numerotam/ambalam

R: Propunerea noastră este să vă configurați truse pentru fiecare tip de manoperă.

- Fișele pacienților vor arată ca niste [romane.in](#) acest caz unde le depozitam?

R: La fișa pacientului se atașează doar un test integrator din trusa pe care ați folosit-o și pe care ați dat-o la consultație.

- [De](#) ce e nevoie de atatea etichete pt orice instrument din stoma(ace , freze, etc)care sunt de dimensiuni mici?

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

R: Mă repet, nu se etichetează fiecare dispozitiv.

- De ce sa avem fiecare dintre noi incubator pentru martori biologici când ar putea sa achiziționeze DSP ul un incubator și sa facă teste aleatoriu in Cabinete, așa cum se făceau acum 20 de ani , când nu existau pe piața nici dezinfectanți, exista doar alcool sanitar și apa oxigenată și toată sterilizarea se făcea la pupinel.

R: Recoltarea de teste de către DSP se face doar la suspiciune. Altfel, dacă legislația ar prevede acest lucru, fiecare cabinet ar face contract cu DSP și contracost, instituția noastră ar veni să recolteze diverse tipuri de teste pe care să le plătiți.

- Unde punem toți indicatorii si cum am putea inventaria

R: În registrul de evidență al sterilizării se păstrează testul integrator pentru fiecare șarjă, testul Bowie-Dick și diagramele fiecărei șarje. Pentru a fi mai ușor de păstrat și manipulat,propunerea noastră este următoarea: În fiecare lună calendaristică, într-un dosar din plastic puneți un număr de folii egal cu numărul zilelor calendaristice și numiți-le (1.11.2021, 2.11.2021...). În fiecare folie veți pune indicatorii și diagramele corespunzătoare. Dosarele trebuie păstrate timp de 6 luni, perioadă maximă de incubație pentru hepatita B, C. Dosarul din luna ianuarie va putea fi aruncat în luna iulie a aceluiași an.

- Când lucrăm la pacient folosim la unele manopere si zece instrumente, unde și cum lipim toți indicatorii , etichetele (10-20 buc. in fișa pacientului)?

R: răspunsul la această întrebare l-am oferit anterior.

- In prima șarjă se pune fiola de indicator biologic, apoi punem la incubator, (24 de ore nu putem folosi instrumentarul).Aceasta presupune dublarea instrumentarului , niciodată nu stim ce folosim mâine

R: Marea majoritate a cabinetelor lucrează programând pacienții, deci se știe ce fel de manopere se vor efectua și ce truse sunt necesare. În plus, configurarea și sterilizarea unui număr mai mare de truse diverse în una sau două zile/săptămână este în avantaj, mai ales că trusele ambalate la pachete și sterilizate au valabilitate de 2 luni.

- Foarte multe cabinete ambalează individual aproape tot instrumentarul , inclusiv instrumentarul mărunț. Cum facem cu frezele, acele, matrici, etc , (care sunt de ordinul sutelor?)

R: configurare truse.

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

	<ul style="list-style-type: none">• Unde sa depozitam atatea mopuri sa se usuce fara sa atinga peretii si masina de spalat mopuri? <p>R: mopurile se pot usca pe un suport de interior sau mașina de spălat poate fi cu uscător. Este necesar să vă întocmiți un grafic de curățenie al cabinetului în funcție de gradul de risc al fiecărei încăperi, unde să stabiliți de câte ori este necesară curățarea și dezinfecția pavimentelor. La modul general, această manoperă este necesară de 2-3 ori/zi. Va fi nevoie de: un mop/încăpere/manoperă adică 2-3 mopuri/încăpere. Pentru un spațiu care are 8 încăperi sunt necesare zilnic 16 – 24 mopuri. Mopurile utilizate la 2 manopere se spală și se pun la uscat și astfel există în rezervă mereu măcar un set.</p> <p>Nu uitați că mopul este partea textilă ce se aplică tălpii unui băț.</p>
Costuri în plus implicate	<ul style="list-style-type: none">• De ce nu se ia in calcul costul acestor măsuri, in condițiile în care stomatologia nu este subvenționată- având în vedere ca și contractele cu Casa de Asigurări se fac într un mod total netransparent și fără șanse egale pentru toată lumea.• sa trebuiasca sa crestem considerabil costurile sa ne acoperim cheltuielile si o sa scurtam programul de munca efectiv pt ca avem de completat hartii? <p>R: Un mod de lucru bine organizat și gândit vă va aduce beneficii economice. Produsele biocide sunt mai scumpe decât mopurile iar o sesizare din partea unui pacient pe care nu o puteți combate cu dovezi poate închide definitiv cabinetul.</p>
Omologarea autoclavelor	<ul style="list-style-type: none">• Daca autoclavele sunt conform standardelor UE și vândute în lume, de ce trebuie sa testăm noi pe bani, nu tocmai putini, ceea ce a testat fabrica de producție și multe alte autorități pana a ajunge ca acestea sa fie omologate?• Daca am investit multi bani sa ne achizitionam un autoclav clasa B cu imprimanta unde se specifica temp, presiunea pe durata procesului, daca suntem obligati la 3 luni sa il verificam...daca facem teste Bowie Dick de ce tb atatea teste in fiecare trusa? <p>R: Răspunsurile au fost date anterior și vă rugăm insistent să lecturați Ord. MS 1761/2021 în totalitate, inclusive anexele, anexa 4 fiind cea care precizează rolul fiecărui tip de test de autocontrol.</p>
Precizări referitoare la infectarea cu	<ul style="list-style-type: none">• Numarul pacienților decedați in spitalele de stat în urma infectării cu bacterii nozocomiale este îngrijorător. Este vreo sesizare, plângere în sensul ăsta la vreun Colegiu al medicilor dentisti din țară pentru a ni se impune acest ordin?

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

bacterii nozocomiale	R: Pentru un răspuns competent vă rugăm să vă adresați sau mai precis să analizați documentele Colegiului. La Direcția de Sănătate Publică Iași au existat de-a lungul timpului sesizări privind activitatea unor cabinet stomatologice, unele confirmându-se, altele dimpotrivă.
Concluzii	<ul style="list-style-type: none">• Folosirea integratorilor in fiecare blister de sterilizare, inclusiv pentru instrumentarul mic este anormala, in plus la fiecare fisa de pacient atasarea acestor integratori va duce la cresterea peste masura a timpului alocat/pacient si a volumului fisei, transformandu-le in ceva foarte greu de depozitat• Folosirea etichetelor dublu adezive la fiecare instrument si lipirea lor in fisa pacientului la fiecare sedinta duce la cresterea timpului alocat/pacient si a volumului fisei.• Folosirea unui mop la o suprafata de max 20 mp si apoi spalarea acestuia la masina de spalat cu uscator, in conditiile in care pacientii isi acopera incaltamintea, iar lampa UVC functioneaza cate 15 min dupa fiecare pacient, este exagerata. Ar trebui sa fie suficienta spalarea acestora in solutie dezinfectanta, la fel ca pana acum. <p>R: SPĂLAREA ÎN SOLUȚIE DEZINFECTANTĂ A MOPURILOR ESTE O MARE GREȘEALĂ ȘI DACĂ AȘA AȚI LUCRAT ESTE FOARTE RĂU !!!</p> <p>SPĂLAREA SE FACE CU DETERGENT ȘI ÎNLĂTURĂ MURDĂRIA.</p> <p>DUPĂ SPĂLARE SE FACE DEZINFECȚIE!</p> <p>DEZINFECTANTUL APLICAT PE O SUPRAFAȚĂ NESPĂLATĂ CU DETERGENT, POATE CREA O PELICULĂ SUB CARE GERMEII SE DEZVOLTĂ ÎN VOIE !!!</p> <p>Din afirmațiile pe care le-ați făcut dovediți că nu există cunoștințe temeinice privind curățenia și dezinfecția spațiilor medicale.</p> <p>RECOMANDĂM INSISTENT LECTURA ÎNTREGULUI ORDIN!</p> <ul style="list-style-type: none">• Exista studii care sa arate ca sterilizarea la autoclavele de clasa B (de 18, 22, 24l) utilizate in cabinetele stomatologice, asa cum era pana acum reglementata, este ineficienta, in conditiile in care se facea test Helix la steriilizarea pieselor, aplicam marker de sterilizare+marker de pe blister la fiecare ciclu, test B&D saptamanal, verificare trimestriala cu firme autorizate si verificare ANMDM la 24 luni?

DIRECTIA DE SANATATE PUBLICA IASI

Strada VASILE CONTA nr. 2-4

Tel.Centrala 0232/ 210900,

Cabinet director 0232/271687, fax.nr. 0232/ 241963

-e-mail: dsp99@ dspiasi.ro, www: dspiasi.ro

Operator date cu caracter personal nr.11730

Compartimentul de supraveghere epidemiologica si control boli transmisibile

	<p>R: răspuns dat anterior.</p> <ul style="list-style-type: none">• Refuzam sa credem ca ar exista cabinete in care nu se face sterilizarea, iar intentia noastra nu este de a ne sustrage de la sterilizare si dezinfectie, ci de a avea protocoale care se pot aplica in mod real in cabinetul stomatologic si care sa fie justificate, nu de a verifica acelasi lucru prin 5 metode.• Propunem scoaterea cabinetelor stomatologice din acest ordin, in care ele sunt asimilate spitalelor• Scopul principal al noii tehnologii este sa asigure eficienta si sa usureze munca operatorului, ceea ce nu reiese din noul ordin.• Vă solicit suspendarea ordinului 1761/2021 până la apariția unui ghid clar ,specific, care să aducă un plus actului medical și nu o împovărare birocratică care ne ar consuma din timpul alocat pacienților. <p>R: din analiza concluziilor și propunerilor dumneavoastră constatăm că unele probleme pot fi rezolvate numai la nivel de minister prin comisiile de specialitate.</p> <p>Pe de altă parte, credem că activitatea cabinetelor stomatologice a acumulat foarte multă experiență, s-a dezvoltat mult atât ca tehnici dar ca și dotări încât membrii Colegiului Medicilor Stomatologi poate elabora un ghid specific activității proprii pe care să-l supună atenției și aprobării Ministerului Sănătății.</p>
--	--

Cu stimă,

Director executiv,
dr. Vasile Cepoi

Medic epidemiolog,
Dr. Manuela Trifan

Îmi asum răspunderea realității și corectitudinii informațiilor furnizate,
Dr. M. Trifan